

SOSYAL BİLGİLER 6

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

Bilim: Evrenin veya olayların bir bölümünü konu olarak seçen, yöntem olarak deneye dayanan, mantıklı, düzenli ve sistemli bilgidir.

Bilim, doğa bilimleri ve sosyal (toplum) bilimler olarak ikiye ayrılır. Fizik, kimya, biyoloji gibi doğa bilimleri dünyadaki canlı ve cansız varlıkları ve bunlarla ilgili olayları incelerken, sosyal bilimler ise insanı ve toplumu konu edinmektedir.

AR-GE: Yeni bir sistem, hizmet, ürün, yazılım vb. geliştirmek amacıyla tasarlanan yaratıcı projelere ar-ge yani araştırma ve geliştirme çalışmaları denir. Üniversiteler, araştırma kurum ve kuruluşları, sanayi sektörü, şirketler Araştırma ve Geliştirme çalışmaları yapılmaktadır.

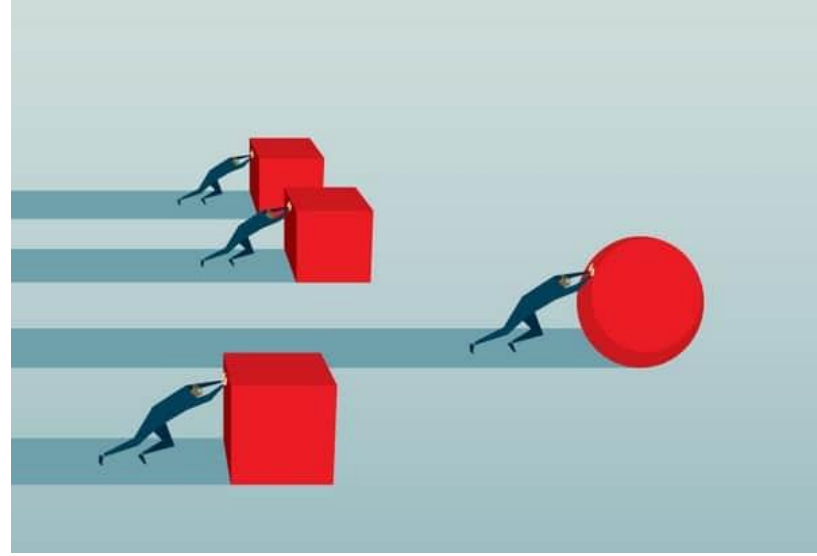

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

İnovasyon:

Farklı, değişik yeni fikirler geliştirmek ve bunları

uygulamaktır. Başka bir ifadeyle bilim ve teknolojinin ekonomik ve toplumsal yarar sağlayacak şekilde yenilenmesidir.

Teknoloji:

İnsanların hayatını kolaylaştırmak amacıyla geliştirdiği araç gereç ve bunlara ilişkin bilgilerin tümüne verilen addır.

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

İçinde insan olan ve topluma ait olan bütün unsurların incelendiği bilim dalına **sosyal bilimler** denir.

Sosyal Bilimler: Toplum olaylarını, insanın sosyal ve kültürel faaliyetlerini inceleyen bilimlerin ortak adına **sosyal bilimler** denir.

Sosyal bilimler; tarih, coğrafya, felsefe, psikoloji, sosyoloji, arkeoloji, antropoloji, ekonomi ve siyaset gibi birçok bilim dalını içine alan geniş bir bilimdir.

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

Sosyal bilimler hayatımızın her alanında vardır. İnsan, hayatında yaşadığı değişim ve gelişimleri anlatabilmek için sosyal bilimlerden yararlanmak zorundadır.

Sosyal Bilgiler dersinde;

- Yaşadığımız çevreyi ve dünyayı tanırız.
 - Etkin vatandaş olma becerisi kazanırız.
 - Sosyal bilimler, insanın insanla ve çevresiyle etkileşiminden doğan bilimler topluluğudur.
 - Sosyal Bilgiler dersimizde geçmişte kurulan uygarlıkları, Türk ve İslam devletlerini öğreniriz. Tarihî şahsiyetleri tanır ve tarih bilimini öğreniriz.
 - Tarihteki olayların sebep ve sonuçlarını, birbirleriyle olan ilişkilerini ortaya koyarak geçmişi ve günümüzü anlamamızı sağlarız.
-

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

Sosyal bilimleri oluşturan alanlardan bazıları

Nümizmatik: Paralar ve madalyonların üstünde yer alan yazı ve resimleri inceleyen bilim dalıdır.

- **Nümizmatik, paraların yeryüzünde dağılımı ve yayılım alanlarını ortaya koyarak coğrafyanın, tarihin, sanat tarihinin ve çeşitli devirlerdeki ticaret sistemlerini inceleyen ekonomi tarihinin başlıca yardımcısıdır.**
- Paraların üzerindeki yazılar, semboller ve desenler araştırmacılar için önemli bir kaynaktır.

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

Coğrafya: Coğrafya sayesinde yaşadığımız çevrenin doğal özelliklerini insan, doğal çevre etkileşimini ve bu etkileşim sonucu insanın ortaya koyduğu beşerî ve ekonomik faaliyetleri öğreniriz.

- Tarihteki savaşlarda ilk hedefler hep stratejik konuma sahip yerler olmuştur. Bu gibi yerleri savunmak veya almak için bölgenin iklim şartlarını, arazinin engebe durumunu, matematik ve göreceli konumunu iyi bilmek gerekmektedir.
- Örneğin **Napolyon**, 24 Haziran 1812'de 420 bin kişilik ordusuyla çıktığı Rusya seferinde başarısız olmuştur. 50 bin kişiyle Fransa'ya geri dönmek zorunda kalmıştır. Bu ağır yenilginin sebebi şiddetli kış şartlarıdır.

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

Arkeoloji: Arkeoloji **kazı bilimidir.** Eski kültür ve uygarlıklardan kalan her türlü alet, malzeme, ev eşyaları ve sanat eserleri gibi maddi kalıntıları inceler.

- Arkeoloji ile ilgilenen bilim insanlarına **arkeolog** denir. Kazı yöntemlerini kullanarak ortaya çıkardığı eserleri kültürel, sanatsal ve tarihsel yönden inceleyerek geçmişini aydınlatır.

Antropoloji: Farklı **toplumları ve kültürleri** karşılaştırmalı şekilde inceleyen ve insanların toplumsal ve kültürel davranışları hakkında genellemeler yapan bilim dalıdır.

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

Hukuk: Toplumsal hayatı düzenleyen hukuk kuralları ile iç içe yaşıyoruz. Toplumun genel yararını sağlamak için konulan **kanunların bütününe** hukuk denir. Bireylerin birbirleriyle, toplumla ve devletle ilişkilerini düzenler.

Ekonomi: İnsanların ihtiyaçlarını karşılamak için yapılan üretim, dağıtım, tüketim ve ticaret faaliyetlerini ve bunlarla ilgili etkinlikleri inceleyen bilim dalıdır.

Psikoloji: İnsan davranışlarını inceleyerek açıklamaya ve kişisel davranışları önceden tahmin etmeye çalışan bir araştırma, uygulama bilimidir.

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

Kronoloji: Geçmişte meydana gelen **olayların zamanını tespit ederek sıralayan** bilim dalıdır.

Filoloji:

Dillerin tarihini gelişimini ve değişimini araştıran bilim dalıdır.

Sosyoloji: Toplumu inceleyen bilim dalıdır. İnsanların meydana getirdiği grupları, grupların davranışlarını, sosyal kurumları ve toplumsal çevrenin düşüncelerimizi, duygularımızı, davranışlarımızı nasıl etkilediğini inceler.

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

- **Bilim ve teknoloji** alanında yapılan çalışmalar, insanlık için oldukça önemlidir. Teknoloji alanındaki hızlı gelişmeler, ülkeleri bilim ve teknolojiye çalışmalar yapmaya sevk etmektedir.
- Bilim ve teknolojinin üretimi ve kullanımı, **toplumların ekonomik seviyesini yükselterek** refah düzeyini artırmaktadır.
- **Atatürk**, Cumhuriyet'in kuruluşunun ilk yıllarından itibaren Türkiye'deki bilim ve teknolojinin gelişimine yönelik çalışmalar yapılmıştır. Bu amaçla **sosyal bilimler** başta olmak üzere sağlık ve teknoloji alanlarında çeşitli kurumlar açılmıştır.

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

- **Türk Tarih Kurumu (TTK)**, Atatürk tarafından 15 Nisan 1931 de kurulmuştur.
- **Kuruluş Amacı:** Türk milletinin zengin ve köklü bir tarihe sahip olduğunu ortaya çıkarmak, Türk tarihinin araştırılmasını sağlamak, Türklerin dünya uygarlığına yaptığı katkıları ortaya koymaktır.
- **Türk Dil Kurumu (TDK)**, Atatürk tarafından 1932 yılında kurulmuştur.
- **Kuruluş Amacı:** Türk dilinin güzelliğini ve zenginliğini ortaya çıkarmak, dünya dilleri arasındaki saygınlığını arttırmak ve Türk dilini yabancı dillerin etkisinden kurtarmak amacıyla Türk Dil Kurumu kurulmuştur.

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

- **Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu** (TÜBİTAK), Türkiye'de **bilim ve teknolojiyi teşvik etme ve yönlendirmeyi** amaçlayan bir kuruluştur. 1963 yılında kurulmuştur.

- **Türkiye Bilimler Akademisi** (TÜBA), 1993 yılında kurulmuştur.
- **Kuruluş amacı** Türkiye'de tüm bilim alanlarında; araştırmaları, bilimci kişiliğini, araştırmacılığı özendirmek, bu alanlarda emeği geçenleri onurlandırmak, gençleri, bilim ve araştırma alanına yöneltmektir.

TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

Ülkemizde bilim ve teknoloji alanında yapılan son çalışmalar

Teknoparklar: Teknoparklar, üniversite-sanayi iş birliğiyle bilgiye ve ileri teknolojilere dayalı sanayi firmalarının güçlendirilmeleri amacıyla kurulmuşlardır.

Tübitak Bilim Fuarı: Millî Eğitim Bakanlığı ile TÜBİTAK arasında imzalanan protokol gereği öğrencilere farklı bilim dallarını tanıtmak, sevdirmek, merak uyandırmak amaçlanmış ve bu kapsamda bilim fuarlarının desteklenmesine karar verilmiştir. Her sene okullarda öğretmenler öncülüğünde bilim fuarları düzenlenmektedir.

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

Ülkemizde bilim ve teknoloji alanında yapılan son çalışmalar

Nanoteknoloji: Nanoteknoloji günlük hayatta tekstil, sağlık, kimya sanayi vb. birçok alanda kullanılmaktadır. Örnek olarak çelikten on kat daha güçlü fakat çelikten daha hafif malzemeler geliştirilerek, daha az yakıt tüketen deniz, kara ve hava taşıtları üretilmektedir.

Bilişim Vadisi: Bilişim Vadisi yaklaşık 3 milyon m2 bir alanda inşaatı devam eden bir projedir. Ülkemiz ve dünyada önde gelen bilim ve teknoloji firmalarını burada bir araya getirerek, Türkiye'yi bilişim sektöründe Ar-Ge ve inovasyon üssü hâline getirmeyi hedeflemektedir.

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

Otomotiv Sanayisi: TÜBİTAK

bünyesinde, elektrik ile çalışan 4 prototip (model) araç geliştirilmiştir. Ar-Ge ve tasarım çalışmalarının yanı sıra üretim altyapısının kurulması tamamlanmış aracın çıkarılması, satış ve pazarlama faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi konularında da çalışmalar devam etmektedir.

İletişim ve Astronomi Çalışmaları: Ülkemizin uydu teknolojisinde çalışmaları hızla ilerlemektedir. Türkiye'nin daha önceki haberleşme uydularından farklı olarak millî imkânlarla geliştirilen **TÜRKSAT** 6A'nın yapımı ile Türkiye kendi haberleşme uydusunu yapabilen az sayıdaki ülke arasına katılacaktır.

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

Savunma Sistemleri: Savunma sanayinde millî üretim ile önemli projeler hayata geçirilmiştir. Türkiye'nin en büyük savunma elektroniği kuruluğu olan **ASELSAN**, haberleşme, radar, elektronik savaş vb. alanlarda hizmet vermektedir.

Enerji Sistemleri: Enerji üretim ve iletim teknolojilerinin millî ve yerli imkânlarla geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Akıllı Şehirler: Ülkemizde, belirlenen pilot illerden başlamak üzere şehirlerimizin akıllı şehirlere dönüşümü planlanmaktadır. Akıllı şehir sistemiyle daha güvenli, ulaşımı daha kolay, trafikte bekleme süresi daha az ve daha temiz bir çevreye sahip şehirler oluşturulmaktadır.

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

ATATÜRK'ÜN BİLİM VE TEKNOLOJİYE VERDİĞİ ÖNEM

- Mustafa Kemal Atatürk, **bilimsel ve akılcı düşüncesi** Türk toplumunun bütün alanlarına hâkim kılmaya çalışmıştır.
- Üniversitelerin kurulması, yurt dışına öğrencilerin gönderilmesi Atatürk döneminin önemli gelişmelerindendir.

- Ülkemizde 1983 yılında bilim ve teknoloji politikalarının belirlenmesi amacıyla bir çalışma yapılmış, **Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu** kurulmuştur.
- Cumhuriyet döneminde birçok bilim insanı yetişmiştir. Bunlardan bazıları **İbrahim Refik Saydam, Osman Turan, Hulusi Behçet, Nüzhet Gökdoğan** vb.dir.

HAYATIMIZDAKİ SOSYAL BİLİMLER

Bilim insanlarımızdan bazıları

Osman Turan (1914-1978): Selçuklu tarihi ve medeniyeti araştırmalarıyla tanınan bilim insanıdır.

Nüzhet Gökdoğan (1910-2003): Gök mekaniği ve astronomi ile ilgilenmiş, Türk Matematik Derneğini, Türk Üniversiteli Kadınlar Derneğini ve Türk Astronomi Derneğini kurmuştur.

Prof. Dr. Gazi Yaşargil (1925-) Tıp bilimi ve tıbbın felsefi yönüyle ilgilenen bir bilim insanıdır. 1999 yılında yılın **beyin cerrahı** unvanını almıştır.

Aziz Sancar (1946-...): DNA onarımı üzerine yaptığı çalışmalarla ün kazanmış, uzun yıllar boyunca kendisini bilime adanmasının en büyük meyvesini **2015 Nobel Kimya Ödülü** ile almıştır.

Bir sonraki konumuz

BİLİM VE TEKNOLOJİDE

DEĞİŞİM

Sosyal Bilgiler

Ders Notu + Yazılı + Test + Etkinlik + Bilgi Kartları
için

